

SVENSK MUSIKTIDNING

N:r 4.

Redaktör och utgivare:
FRANS J. HUSS.
Telefon: Brunkeberg 14 97.

NORDISKT MUSIKBLAD.

Stockholm den 16 Februari 1905

Expedition: Kammakaregatan 6.

Pris: Helt 5 kr. Lösnummer 25 öre.
Annonspolis 20 öre pr petrad.

25:e Årg.

Christian Sinding.

Af det berömda norska tonsättaretriumviratet Svendsen-Grieg-Sinding ha Johan Svendsen och Edvard Grieg mer än en gång gästade vår hufvudstad och framfört sina kompositioner, den sistnämnde senast förra året vid denna tid, den förstnämnde i november för två år sedan. Med Christian Sinding få vi först nu göra personlig bekantskap, då den världsberömda tonkonstnären i dessa dagar såsom dirigent för Konserthörsningen och sedan på en egen konsert låter oss höra några af sina mest framstående kompositioner. Af de tre nämnda konstnärerna är Sinding yngst. I afseende på åldern äro de skilda från hvarandra med en tidrymd af omkring tolf år.

Äfven Christian Sinding har nu ett stort namn inom den stora musikvärlden, hufvudsakligen genom sin stora symfoni, sin kammar- och pianomusik; hos oss har hans namn förekommit på konsertprogrammen hufvudsakligen såsom sängkomponist. Emellertid ha naturligtvis flere af hans stora verk här kommit till utförande; så t. ex. D-moll-symfonien af vårt hofkapell, Pianokonserten i Dessdur nyligen af hans landsman Karl Nissen på k. operan, Violinkonserten i A-dur af Marteau för ett par år sedan, Pianokvintetten i E-moll af Aulinarne och Ess-moll-variationerna för två pianon på en Marteau-konsert för en sex år sedan, etc.

Då vi nu önska den norske konstnären välkommen hit, kunna vi också vara vissa om att han skall vinna stort erkännande af vår konsertpublik,

som förut lärt högt värdera honom genom hans kompositioner och nu säkert med stort intresse följer hans uppträdande här.

Vi gå nu att meddela några biografiska data och uppgifter om tonsättaren och hans verksamhet. Hans produktivitet har emellertid varit så ovanligt rik, att det ej gerna låter sig göra att här meddela en fullständig förteckning öfver hans musikaliska verk.

Christian Sinding är född i Kongsberg d. 11 januari 1856, son af bergmästaren S. och hans maka, född Mejdel. Ett par äldre bröder till honom äro också berömda konstnärer, nämligen målaren Otto Ludvig och bildhuggaren Stephen Abel Sinding.

Christian Sinding.

Det måste ha varit ett förkonstodling bördigt hem, som fostrat tre sådana söner. Hos Christian röjdes tidig musikbegåfning. Han begynte sin musikaliska bana med att studera violinspelet för Gudbrand Bohn, men eignade sig ock åt pianospelet och studerade teori för organisten Lindeman. Tidigt började han också komponera, icke blott pianostycken och sånger utan vände sig äfven, såges det, såsom "äkta fullblodsmusiker" åt de stora formerna, och en Piano-sonat (F-moll) samt en Stråkkvartett (A-dur) voro bland de första frukterna af hans allvarliga och energiska arbete.

För vinnande af högre musikalisk utbildning drog Sinding ut till Leipzig 1874 att studera vid konservatoriet. Han hade där till lärare Schradieck (violin), Zwintscher (piano), Reinecke (piano, komposition, teori), Jadassohn, Kretschmar m. fl. Han fann nu att hans begåfning låg i en annan riktning än virtuosens. Violinstudiet trädde sålunda i bakgrunden; teoretiska studier och komposition blefvo hufvudsaken. Sinding återvände 1877 till hemlandet, men begaf sig ånyo till Leipzig 1879. Vid en konservatoriets "Hauptprüfung" fick han här uppförd en Sonat (G-dur) för violin och piano. Kritiken var ej gunstig, men att sonaten väckte uppmärksamhet förstärker man däraf, att d. v. förste konsertmästaren i "Gewandhaus", H. Schradieck beredvilligt åtog sig att spela den med konservatoriets skickligaste pianist. En stor begåfning, ehuru ännu i stark jäsning, röjde sig i detta verk.

Efter att i Kristiania ha slagit sig ned som lärare och

komponist, blef han 1880—82 innehafvare af statens stora stipendium och reste till utlandet, där han på egen hand gjorde musikstudier i Berlin, Dresden och München. Då han 1886 sökte samma stipendium för att kunna fullborda en större opera, som han hade under arbete, gick han miste om detsamma. Tre år därefter beviljades honom dock ett nytt sådant till nya musikstudier, och efter ett besök i Köpenhamn våren 1890 begaf han sig söderut.

I början af 1880-talet börjar Sindings egentliga skapande musikverksamhet. Då uppstod och utgafs i Köpenhamn såsom opus 2 hans "Variationer öfver ett eget tema" för två pianon, 4-händigt. "Detta verk", säger en hans biograf, är typiskt för Sindings tonskapelse: en absolut ny, sällsam klangfärg, en öfverraskande intressant, djärf men sund harmonisation och en utpreglad manlig rytm och kraft. Alla originella enskildheter, personliga egendomligheter och manér hos Sinding finner man i detta verk liksom in nuce". Såsom opus 3 följde en intressant "Suite" i gammal stil (Preludium, Courante, Sarabande, Gavotte, Final). "De förväntningar Sinding väckte i musikvärlden med sina första pianokompositioner", heter det i den tyska tidskrift vi förut citerat, "ha på ett lysande sätt förverkligats. Utan öfverdrift kan man påstå att Sinding efter Brahms' bortgång jemte Theodor Kirchner, denne härlige drömmare och äkta 'Davidsbündler', samt den väldige fantasten Max Reger, är vår tids mest originelle och intressante pianokomponist." För att, såsom i nyssnämnda tidskrift, karakterisera en mängd af Sindings pianostycken och andra kompositioner skulle fordras ett studium och utrymme, som nu ej står oss till buds. Vidare säges det om Sinding: "Han är en mästare i teknik och vet att snillrikt göra sitt vetande fruktbart. Han är också en mästare i formen, som med säker hand bygger upp och som aldrig för rikedom af de detaljer, som så friskt och lifligt framträda i hans verk, förgäter den monumentala helgutenheten. Det som särdeles fånglar i hans musik är ett drag af manlig kraft som omsveper åhörarna liksom en mäktig nordavind". Tonsättarens idéer taga dock stundom en så djärf och hög flykt, att man har svårt att följa och förstå dem. Men, som en hans landsman uttryckt sig, "det har aldrig varit Sindings sak att slå in på den allmänna farvägen eller att spörja om hvad Pål och Per tycka om hans musik". Att Sindings verk icke trängt sig igenom hos publiken så som de förtjena, beror på de betydliga fordringar han ofta ställer på de utförande. Karakteristiskt i hans pianosats är den mäktigt verkande oktavfördubblingen och rika ackordfylligheten.

Sinding har, efter hvad vi känna, senaste decenniet mest hållit sig i hemlandet, i Kristiania och dess närhet, flitigt sysselsatt med att komponera. Många af hans instrumentala verk äro utgifna på Peters-förlaget i Leipzig. En förteckning följer här öfver hans kompositioner efter de källor vi haft att tillgå. Deras opustal är utsatt inom klammer.

För och med orkester: *Symfoni*, D-moll (Op 21), *Episodes chevaleresques* (Op. 35), *Rondo infinito* (42), *Pianokonsert*, Dess-dur (6), *Violinkonsert*: Adur (45), D-dur (60), *Suite* för violin och ork. — För 2 violiner och piano: *Serenad* (56) —; Violin och piano: *Suiter*: A-moll (10), F-dur (14), G-dur, »*Scènes de la vie*», (51); *Sonater*: C-dur (12), E-dur (27); *Romanser*: E-moll (9) och op. 30; *Quatre morceaux* (43), tillagnade Henri Marteau, *Vier Stücke*, 3 Häft. (61) —; Violoncell och piano; *Legend* (46), 6 *Stücke*, 3 Häft. (66), *Intermezzo Impromptu*; — För Piano 4 händer; 6 *Klavierstücke* (71), *Valses*, 2 Häft. (59) — 2 Pianon, 4 händer: *Variationer*, Ess-moll (Op. 2), *Två duetter* (41) — Kammarmusik: *Pianokvintett*, E-moll (Op. 5), *Pianotrior*: D-dur (23), A-moll (64), *Stråkkvartett* (70); — För Piano 2 händer: *Suite* (op. 3), *Klaverstudier*, (7) *Pianostycken* (22) 5 *Nyare Pianostycken*, 2 H. (24), 6 & 7 *Pianostycken* (op. 25, 31, 32) 2 H. hvardera, *Charakterstykke* (op. 33, 34) 2 H. hvardera, *Fünften Capricen* (44) 5 Heft., *Burlesques*, 2 H. (48), *Sechs Klavierstücke*, 2 H. (49), *Melodies mignonnes* (52) 5 *stücke*, 2 H. (62), *Intermezzon* (op. 65, 72) 2 H. hvardera, *Morceaux caracteristiques* (53), *Quatre morceaux de salon* (54), *Cinq Etudes* (58), *Skizze*; Sångtrior för 3 fruntimmersröster: *Sange* (op. 47); För baryton, kör och piano: *Til Molde* —; Sång för en röst med piano: *Ranken und Rosen* 6 dikter af H. Drachmann (op. 4), 6 *Sange*, ord af Drachmann (8), *Digte af Sangernes Bog*, ord af Drachmann (13), *Lieder aus Winternächte* (26), *Symra* (Windrose) 12 *Lieder und Reime* (28), *Vom Lenz zum Herbst*, ord af Collett och Vogt, 2 H. (36), *Strenjeleik* (Saitenspiel), dikt af Iver Mortenson, 3 H. (40), *Digte fra Levanten*, 14 *Danske Viser og Sange* (50), *Nirwana, Nemt, Frouwe* o. a. dikter (57), *Alte Weise, Viel Träume, Galmandssange* (Tolle Lieder), ord af Vilh. Krag, *Rythmeskalp*, ord af Adolescentulus Olsen, *Landsveis-Salmer*, 5 *Sange*, ord af J. P. Jacobsen, 5 *Sange*, ord af H. Drachmann och Sven Tröst, 6 *Lieder und Gesänge*, 6 *Lieder aus Des Knaben Wunderhorn*, 4 *Songar* (68) till texter af Garborg, Utbø, Vinje, Vetle Vislie.

Till dessa kompositioner kommer en ny *Stråkkvartett*, A-moll, hvilken utföres här på hans konsert.

Adolf Lindgren.

Vid utgifvandet af denna tidnings första nummer för i år, innehållande porträtt med biografi öfver Adolf Lindgren, dess förste redaktör, kunde man icke ana, att blott en månad derefter döden skulle sätta en gräns för hans lefnad, hvilket inträffade den 8 februari på morgonen.

Visserligen hörde ej hans kroppskonstitution till de starka, och han har under många år varit sjuklig, lidande af rheumatism och magsjukdom, och denna sjuklighet tilltog under förra hösten och början af detta år, men en förbättring tycktes inträda för några veckor sedan, hvilket ingaf hopp att han äfven denna gång, såsom förut skett efter sådana sjukdomsfall, skulle återvinna krafter till fortsatt verksamhet.

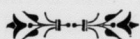
Adolf Lindgren förde såsom ogift ett stilla, tillbakadraget lif och hans umgänge åtminstone under senare decennier, inskränkte sig till hans närmaste. Under sommaren brukade han dock stundom besöka någon brunnseller badort för sin helsas skull och gjorde i konstantrese någon gång en längre utflykt, såsom till Bayreuth för beivrande af de wagnerska festspelen derstädes. Under flera år hade han ett lugnt hem, inackorderad hos en väninna till honom och hans närmaste anhöriga. Med undantag af regelbundna promenader i det fria ett par gånger om dagen, tillbragte han denna på sitt arbetsrum, oah då han som musikreferent om aftnarna besökte operaföreställningar eller konserter, begaf han sig genast hem vid deras slut. På senare år hade han såsom mångårig musikrecensent i Aftonbladet beviljats lindrigare arbete som kritiker, i det endast konserter och märkligare operaföreställningar af honom bedömdes.

Då så nyligen en biografi öfver Lindgren varit införd i denna tidning, är en sådan öfverflödigt i denna nekrolog. Vi erinra endast att han var född i Trosa den 14 mars 1846, blef student 1863, filosofie kandidat 1873 och året derpå anställd som musikkritiker i Aftonbladet, der han under märket A. L. gjorde sig känd som vår förnämsta kritiker med grundliga estetiska och musikteoretiska kunskaper och en prägnant, glänsande stil. Sträng, men aldrig orättvis, kunde han stundom visa sig som konstnär trots sitt älskvärda väsen, för hvilket skämt och humor icke var främmande.

Om Adolf Lindgrens litterära verksamhet hänvisa vi till biografien i årgångens första nummer. Såsom musikkritiker hade han underhjälp af praktisk musiköfning. Han hade tidigt nog egnat sig åt violinspelet och kunde äfven traktera pianot, ehuru ej med

någon mera utbildad talang. Han har äfven försökt sig med tonsättning, dock mera för studier och nöje, så att han skrifvit saker både för orkester, soloinstrument och sång. Af dessa kompositioner torde till offentligheten knappast ha kommit mer än en manskvartett, »Morgonvandring», som för tio år sedan belönades med 3:dje priset af »Sällskapet för svenska kvartettsångens befrämjande», införd i dess 10:de häfte, samt en sång till piano, »Den öfvergifna», införd i denna tidnings »Musikalbum» för 1887.

Sällan har en man gått ur tiden så välförtjänt älskad och äktad som Adolf Lindgren. Hans karaktär var lika ädel som hans förmåga på det musikestetiska och -kritiska området gjorde honom till en äfven i utlandet erkänd auktoritet i dithörande frågor.

Musikkorrespondens

från Roma, Rivieran och Monte Carlo.

I Roma har, sedan undertecknads hitkomst i midten af december föga af betydelse förekommit med undantag af uppförandet af den opera, som nyligen avslutade *Teatro Adrianos* lyrisk »stagione», nämligen *Massenets* »Werther», hvilket erhölet ett särskildt intresse derigenom, att titelpartiet återgafs af ingen mindre än *Mattia Battistini*. Kompositören hade till och med för denne — näst den »på sina lagrar hvilande» *Antonio Cotogni* — Italiens främste nu levande barytonist transponerat detsamma, ett experiment, som tack vare den senares eminenta konstsinnighet utföll rätt lyckligt, ehuru saknaden af en tenorroll verkade allt annat än fördelaktigt på det hela, hvarjemte man skulle kunnat önska sig operans hjälte mera ungdomligt eldig, under det att den nämnde sångaren visserligen presenterade en i allo öfverlägsen, men något alltför reflekterad framställning. En utmärkt representant hade *Lotte i Lina Peri-de Stefani*, impressariens maka, som på sin »hedersafton» — säsongens sista representation — blef föremål för en föga mindre entusiastisk hyllning än *Battistini* gången förut vid sin »serata d'onore», då densamma kulminerade och för honom rent af gestaltade sig till en sannskyldig triumf och af honom med den mest raffinerade stämningsfullhet föredragna *Ossians-romansen*: »un soffio d'April».*

Medan *La Scala* i *Milano* och *S:t Carlo* i *Napoli* började sin »stagione» närmare två veckor förut, den förra med *Verdis* »Aida», den senare med *Boitos* »Mefistofele», återöppnades

flertalet af de ansevärdare italienska operateatrarna å den traditionella »S:t Stefano», annandag jul, så »Carlo Felice» i *Genova* med *Wagners* »*Maestri cantori*»,* »*Fenice*» i *Venezia* med densammes »*Sigfrido*» samt »*Dal Verme*», i förstnämnda stad med den särskildt utomordentligt populära verdianska »*Trovatore*» — inom parentes sagdt väl företrädd af en »äkta» spaljör vid namn *Granados* — och *Danesis* praktfulla pantomim »*Mes-salina*».

I *Roma* invigdes »*Costanzi*»-teaterns säsong med samma mästerverk som »*Scala*»-teaterns med *Salomea Kruseniski* och *Giovanni Zenatello* i de båda hufvudpartierna. Af dessa hade vi senast tillfälle att framhålla *Salomea Kruseniskis* betydande talang apropos hennes »*Butterfly*», hvadan det nu vare nog konstatera, att den unga polska sångerskan med sin utsökt poetiska, af känsla och passion vibrerande *Aida* — i hvilken uppgift än mera märktes, att hennes stämma ej så mycket utmärker sig för sin volym, som för sin högst konstnärliga utbildning och det mest delikata föredrag — efter tredje aktens hänförande romans fullständigt hade tillvunnit sig den för henne nya romerska publikens bevägenhet. *Giovanni Zenatello*, som jemväl för första gången uppträdde härstädes, har synnerligen gått framåt, sedan vi på nyåret hörde honom såsom hjälten i *Berlioz*' »*Damnation de Faust*»; också slog äfven han lifligt an med sin metallklara, isynnerhet i höjden briljanta tenor samt genom sitt varma och ungdomsfriska återgifande af *Radames*, *Amonasro* och *Amneris* hade framstående representanter i *Antonio Magini* och *Coletti*, teaterns måhända förnämsta stödjepelare under dess senaste »stagione» samt den likaledes från densamma väl dokumenterade kontraltalen *Elisa Bruno*, hvars fysiska och artistiska naturell emellertid ej fullt lämpar sig för »la figlia degli faraoni»; öfverstepresten *Ramphis* hade i den med en imponerande basröst begåfvade *Vittorio Arimondi* en ypperlig tolk.

I sin helhet dirigerades »*Aida*» öfverlägset af *Eduardo Vitale*, hvilken fortfarande fungerar i egenskap af förste kapellmästare, om än det öfverhufvud alltför mycket i »fortissimo» hållna orkesterackompanjemang i fråga om finess och understundom jemväl beträffande »tempo» vid premiären lemnade åtskilligt att önska, till följd hvaraf förutom sången den delikata kolorit, som spelar en så stor roll i *Verdis* alltjemt efter sin bortåt 35-åriga tillvaro af tidens tand fullkomligt oberörda, härliga opera ej kom till sin fulla rätt. Af stor vikt i densamma är ju ock en präktig »mise-en-scène», och härpå har teaterns

»impresa» synbarligen nedlagt en betydlig kostnad. Af de vackra nya dekorationerna utgjorde isynnerhet tredje aktens med utsikt öfver den månbelysta *Nilfloden* en verklig konstnärlig scenisk bild, hvarjemte de efter skizzer till den oöfverträffade uppsättningen å »*La Scala*» kopierade kostymerna voro särdeles rikliga och stilfulla. Såsom en kuriositet må om nämnas, att i andra aktens triumftåg ej ens en ståtlig, lifslevande »*Apis*» saknades.

Costanzi-teaterns nästa program upptager *Boitos* »*Mefistofele*», som skall gifvas strax på nyåret, men som undert. i stället fick höra den 1 jan. å »*Politeama Genovese*» i *Genova*, hvarest särskildt förtjena att framhållas *Augusto Lanzoni*, en af Italiens f. n. såväl musikaliskt som dramatiskt mest lyckade *Mefisto'n' Alessandro Ravazzolo*, hvilkens särdeles behagliga tenor gjorde sig fördelaktigt gällande i *Fausts* melodiska parti, samt *Maria Grisi*, en niece till den på sin tid så illustra primadonnan *Giulia Grisi*, och *Bianca Lavigne*, samma unga spanska sångerska, som nyligen så förträffligt tolkade *Pallas* i *Saint-Saëns*' »*Elena*» å *Milano*' »*Teatro Lirico*», i *Helenas* och *Pantalisis* roller.

Från *Nice* torde vara tillfyllest omförmåla, att bland de musikdramatiska artister, hvilka nu vid början af året under gemensam direktion omväxlande uppträda å hvarvarande operahuset i »*Casino Municipal*», märkas *Charlotte Wyns* från »*Opéra Comique*» i *Paris*, väl i denna stund näst *Emma Calvé*, den franska skådebanans yppersta *Carmen*, hjeltetenorerna *Duc* och *Gautier* från *Stora* operan i *Frankrikes* hufvudstad samt den äfven i *Stockholm* bekanta *Yvonne de Tréville*. Vid sidan af den förstnämnda utmärkte sig såsom don *José* i *Bizets* »*chef d'oeuvre*» en sångare med — vi hade så när sagdt det välkända — namnet *Salignac*, med risk att ha förrirrat oss på ett för musiken väl främmande område.

Repertoaren är högst mångsidig, alltifrån den stora*) till den komiska operan, hvarvid naturligtvis framför allt i den förra verkar störande, att särskildt »mise-en-scène» nätt och jemt tillfredsställer äfven helt måttliga anspråk. Med hänsyn till den jemförelsevis lilla scenen har »*Casino*» designrats till *Nices* »*Opéra Comique*», hvarförutom det derstädes jemte dramatiska arbeten bjudes på »music hall», för att citera den engelska termen, som här vunnit officiellt burskap.

På sistnämnda gebiet har den icke minst i *Italien* synnerligen fråde, franska varieté-divan *Eugenie Fougère* senast skördat triumfer å »*Teatro*

*) I öfrigt var *Mascagnis* »*Iris*» med en förträfflig »protagonista» i *Emma Carrelli* och under kompositörens personliga ledning den jemväl hela november månad pågående säsongens största succés.

*) »Mästertångarne» inledde äfven redan i slutet af oktober en »stagione classica» i *Bolognas* »*Teatro Comunale*».

*) På dennas område bland annat *Mascagnets* i utlandet föga gifna »*Herodiade*»; något nytt eller vidare anmärkningsvärdt har hittills under säsongen ej förekommit.

Verdi" i Genova, ett nytt och elegant litet "konsttempel", hvilket trots namnet är prigsifvet åt de "lättare" sånggudinnorna. Född i den gamla påvestaden Avignon, erhöi denna utomordentligt intagande och spirituella sångerska (efter att först ha debuterat i Marseille) redan vid femton års ålder sitt "eldsop" i Paris och är numera "Folies Bergère's" förnämsta "étoile". Öfver snart sagdt hela Europa och Amerika har hon vunnit celebritet och gjort storartad "succès", men har eget nog, ännu ej besökt Skandinavien, der hon hufvudsakligen torde vara känd genom "damkomikerna" Lanzettas och Stuarts lyckade imitationer samt det på grund af förvexling med en demimondedam af samma namn uppkomna ryktet, att hon hösten 1903 mördats i Aix-Les-Bains.

För jemnt ett år sedan hade vi nöjet att för läsaren presentera en i sin genre rent af mäterlig artist, nämligen *Leopoldo Fregoli*, som inom kort hitväntas för att gifva föreställningar i "Casino". På senare tid har densamme erhållit en yngre medtäflare i *Girolamo Frizzo*, hvilken i Roma före jul uppträdde i den lilla "Teatro Quirino" och sedan, lemnande plats för en "populär opera-stagione", förflyttade sina penater till den spaciösa "Adriano-teatern" på andra sidan Tiberfloden.

Hvad vi vid nyssnämnda tillfälle i Sv. M. T. yttrade om den förres konstnärsskap, har i hufvudsak sin tillämpning å den senare, hvilken uppenbarligen haft den honom i fråga om sången afgjort öfverlägsne Fregoli till förebild, äfven i fråga om sitt program, hvars glansnummer utgöras af en varietescen, der han med lika stor bravur och humor exekverar de mest skiljda artistuppgifter, alltifrån en strålande serpentindansös till en halfidiotisk kinesisk jonglör, samt framställningen af berömda operakompositörer i deras olika sätt att anföras en orkester. Med en makalös, aldrig sinande verv spelar, sjunger, dansar han etc., etc., tolkande alla möjliga roller i omvexlande manlig och kvinnlig skepnad; med ett ord, han är en levande kinematograf. Det icke minst tilltalande draget hos den charmante, unge sicilianaren är den naturlighet och anspråkslöshet, som kännetecknar hela hans uppträdande. Liksom Fregoli är Frizzo jemväl en skicklig parodiförfattare; hans senaste alster bär den genomskinliga titeln "Fauts".

De sista dagarna af förra året uppenbarade sig samt lyste några gånger med framgång i "Salone Margheritas" varieté — samtidigt med den tjugusende spanska dansösen *Oterita*, en ung fränka till hennes ryktbara landsmaninna och kollega *Otéro* — en ny stjärna af samma kategori, den sig så kallade "L'enigmatique" (den gåtfulle) *Jean Marthis*, en basker, hvars af äkta parisiskt raffinemang preglade

»chanteuse»- och »ballerina»-imitationer ej allenast i fråga om apparitionen gäfvö den mest perfekta illusion, ehuru väl sångrösten inskränkte sig till ett minimum.

Det vore en alltför stor underlåtenhetssynd att lemna den härliga Rivieran utan att taga notis om de verkliga prima konstjuttningar, som vid sidan af hasardspelets lockelser stå de besökande till buds i Montecarlo öfverdådiga "Casino". I dettas miniatyrteater — den rymmer allenast omkr. 550 personer, en kombination af rikaste lyx och den mest konstnärliga smak, Stora operans i Paris arkitekt Charles Garniers andra mästerverk*) — dominerar f. n. komedien, men en gång i veckan, torsdags-eftermiddagarna, förekomma under *Leon Jehins* eminenta ledning de med rätta så berömda orkesterkonserterna ("Concertes classiques de musique ancienne et moderne"), hvilka lika mycket utmärka sig för sina utsökta program som det ypperliga utförandet. Till de båda hufvudnumren å den matiné undertecknad bevisade, Beethovens mäktiga "Egmont"-uvertyr och Mozarts charmant symfoni i "sol mineur", slöto sig Saint-Saëns' luftiga symfoni-poem »Phaeton», Tremisots deliciösa "Dryades à la source", dirigerad af kompositören, Schumanns stämningsfulla »Abendlied» och Chabriers briljanta rapsodi "España".

Operasäsången kommer att pågå under februari och mars. Af dess repertoar märkes Berlioz' "Damnation de Faust", i den af teaterns direktör *Raoul Gunsbourg* verkställda sceniska bearbetningen, samt uppföranden af Massenets "Chérubin" med texten hemtad från en af "Théâtre Français" succés under förra året, François de Croissets likanämnda dramatiska dikt, och Mascagnis nyaste verk »Amica». De medverkande äro, som bekant, snart sagdt idel stjärnor. Biljettprisen äro och därefter, i likhet med Bayreuth — hvars princip att låta regla salsdörrarna efter resp. musikstyckes eller akts början jemväl adopterats — "prix unique", 5 fr. vid konserter och 20 för operaföreställningar.

P. S. Jämväl Monte-Carlo-orkesterns söndagsmatinéer, de s. k. "Concerts de musique moderne", hvarvid äfven förekomma saker af sådan betydelse som Beethovens "Prometeus", äro synnerligen värdefulla och, om möjligt, än mera eftersökta än torsdagskonserterna.

Anteros

*) Såsom en egendomlighet må anmärkas, att de tonsättarenamn, som med jättebostärfver prunka i salongen, utgöras af Mozart, Meyerbeer, Hérold, Rossini, Händel(!) och Glinka, men hvarken Gluck, Wagner eller Verdi, att ej tala om någon ytterligare representant för den franska musiken.

Litteratur.

Finsk Musikrevy. Första februarihäftet har utkommit, innehållande: Några bidrag till Runeberg-kompositionernas historik; — Symfoni N:o 2 (E moll) af Erkki Melartin, musikalisk analys (af komponisten); — Beethovens VI symfoni, af E. Lgs.; Konserterna under januari; Smånotiser.

Häftet innehåller derjemte porträtt af Erkki Melartin (f. 1875). Runebergs-artikeln innehåller bref af Cru-sell, Pacius, A. F. Lindblad och Fredr. Bundsen, egare af Holma säteri nära Uddevalla.

Neue Zeitschrift für Musik innehåller af större uppsatser i N:o 2—4 Hugo Riemann: Das Problem des harmonischen Dualismus, vidare i N:o 2. Erik Kloss: Vom Berliner Musiktreibe (Kritische Glossen); N:o 3: W. Alt-mann: Zu Rich. Wagners und Ferd. Heines Mitarbeiterschaft an der "Neuen Zeitschrift für Musik"; N:o 4 W. Niemann: Neues über Anton Bruckner; N:o 5 E. Rychnowsky: Johannes Brahms (Biographi 1 Band von W. Kalbeck); Max Rikoff: G. Duponts "La Cabrera" und C. Saint-Saëns' "Hélène" (deutsche aufführungen in Frankfurt a. M.); Zur Reform unserer Konservatorien.

Göteborgs nya konserthus.

Lördagen den 11 febr. invigdes högtidligen ofvannämnda konsttempel med en anslående konsert. Den särdeles rymliga och smakfullt inredda salongen var till sista plats fylld af en högtidsklädd publik, som med lifliga applåder belönade samtliga prestationer. Programmet för aftonen inleddes med ett orkesternummer, förspel till "Mästersångarne i Nürnberg", hvilket utfördes af en orkester af 55 musici. Härpå följde kantaten vid invigningen af Musikaliska akademiens byggnad, komponerad af L. Norman och utförd af orkestern med biträde af Filharmoniska sällskapets kör och solister. Slutligen föredrogs en symfoni i A-dur af Beethoven. Som dirigent fungerade konsertmästaren Tor Aulin, hvilken för sin utomordentliga ledning af samtliga nummer rönt det varmaste erkännande och fick mottaga en präktig blomsterhyllning.

Om detta konserthus har signaturen O. M. skrifvit i Gbgs Handels- o. Sjö. T. en uppsats och beskrifning, som vi här taga oss friheten meddela.

Det väckte en viss förstämning hos Göteborgs musikalskande allmänhet, då vid sista utdelningen af Renströmska fonden intet anslogs till tonkonstens befrämjande. Utsikterna till en tillfredsställande lösning af konsert-

husfrågan syntes mycket nedslående, och med misströstan motsåg man framtiden under samma tryckta musikaliska förhållanden som hittills endast af brist på en lämplig konsertlokal. Dock tog man ej med i räkningen tvänne viktiga faktorer, nämligen den målmedvetna komité, som sedan flera år energiskt arbetat för realiserandet af dess älsklingsidé, ett Göteborg värdigt konserthus, samt det allmänna kraf därpå, som med allt större styrka gjorde sig gällande. Hvem vågade då drömma, att inom ett år en i alla afseenden tillfredsställande konsertbyggnad skulle erbjuda tonkonsten en skyddad fristad?

Den nya konsertbyggnaden är till materialet af provisorisk karaktär, men med hänsyn till de stora kostnaderna för en byggnad af solidare material samt den experimentella ståndpunkt, hvari hela konserthusproblemet för närvarande befinner sig i utlandet, har denna lösning af frågan måhända varit den lyckligaste. Dock utesluter det ju ej hoppet att i en framtid, då de akustiska problemen möjligen blifvit lösta, få en konsertbyggnad af bestående värde.

Skuggad af Gamla alléns träd, reser sig byggnaden, som är hållen i modern stil och hvars yttre arkitektur på ett klart och åskådligt sätt bringar till uttryck byggnadens inre struktur. Af god verkan äro de fyra kulpokrönta småtorn, hvaraf byggnaden flankeras, samt den kraftiga, harmoniskt sammanhållande båglinien öfver de tre hufvudportalerna mot norr. De hvita murytorna göra ett gladt intryck, som än mer kommer att höjas, då det nu svarta taket under nästa sommar erhåller en ljusgrön färg. Till byggnadsmaterial är användt stolpvirke, beklädt med rabbitsputs, d. v. s. en dubbel brädfodring öfverdragen med ett ståltrådsnät, ifyllt med eldfast cementputs, det hela bildande ett säkert skydd mot drag och eldfara samt af stor hållfasthet. Ritningarna äro gjorda af arkitekten Ernst Krüger, i hvars händer äfven byggnadsarbetet är anförtradt.

Från den rymliga vestibulen, hvari inrymmas två biljettkontor, leda dörrar till de $4\frac{1}{2}$ m. breda korridorer, som omsluta konsertsalens båda långsidor, samt två bekväma trappor, förande upp till läktaren i salens fond. Utefter hvarje korridors ena sida äro de $2\frac{1}{2}$ m. breda kapprummen anordnade, från den andra sidan leda sex dubbeldörrar direkt in till konsertsalen. I slutet af hvar korridor finnes dessutom en bred reservutgång till förebyggande af all fara vid möjlig panik. Den stora musikhallen, som rymmer 1,282 sittplatser, gör ett

Göteborgs nya konserthus.

präktigt helhetsintryck. Lugnt och harmoniskt reser sig det mäktiga hvalfvet till 12 meters höjd, inga skrymmande pelare eller tryckande läktare försvaga enheten i rummet. Den lilla läktaren, beräknad för 80 personer, bidrager endast att gifva nödig omväxling åt salens i annat fall något monotona fondyta. Konsertsalen, som mäter 38 m. i längd och 20 m. i bredd, är det största musikrum i Sverige, dervid inberäknadt operan i Stockholm.

Genom lanterniner insläppes rikligt dagsljus, och på konsertaftnar ombesörjes belysningen af ett femhundra-tal elektriska båglampor, strödda som solrosornament å tak och väggar samt af briljant ljusverkan. Sittplatserna bestå af bekväma klaffstolar, gruppvis förbundna med hvarandra, men ej fästade vid golvet, så att de lätt kunna borttagas, när så behöfs. Podiet, som höjer sig amfiteatraliskt, är med tanke på orkester och kör rikligt tilltaget, bredden är 12 m., djupet $6\frac{1}{2}$ m. och kan lätt ökas med 3 m., om någon gång större utrymme kräves. Bakom podiet är plats inrymd för en större orgel, och får man hoppas, att det ej skall dröja länge, innan medel till anskaffande af detta viktiga instrument kunnat samlas.

Med de 12 dubbeldörrar, som från salen leda ut till de breda korridorerna, de talrika utgångarne derifrån ut i det fria samt salens läge på ringa höjd från marken bär i händelse af eldfara en utrymning af densamma kunna ske på några ögonblick utan att förorsaka någon trängsel. Vid anläggningen af de elektriska ledningarna äro dubbla försiktighetsmått vidtagna till skydd mot eldfara. Vaktmästarebostad kommer ej att inrymmas i byggnaden till yttermera försäkring mot möjlig ovarsamhet med eld. Efter allt att döma kommer akustiken i den nya salongen att bli utmärkt; de släta, oafbrutna ytorna, som för att erbjuda mera fasthet putsats invändigt, salens aflånga form, det väl uppbyggda podiet samt frånvaron af pelare, allt torde bidra till

ett gynnsamt resultat i akustiskt afseende.

I byggnadens södra del, bestående af de båda tornen med mellanliggande utbyggnad i två våningar, har förlagts samlings- och stämrum för orkestern, solistrum, dirigentrum, bibliotek, garderob för orkestermedlemmarne samt toiletter och pannrum. Det stora och vackra solistrummet är beläget i östra tornet, dirigentrummet, som samtidigt får tjäna till bibliotek, i vestra. Samlings-salen, som får ljus från tre stora fönster, är hög och rymlig samt blir en ypperlig repetitionssal. Under denna

sal ligger pannrummet med dess i hög grad sinnrika värmeregleringsapparat, hvarigenom temperaturen både vinter och sommar kan modereras efter behag och ventilation i salongen bli förträffligt reglerad.

Från scenen och konsertsalen.

Kg. teatern. Febr. 1. Donizetti: *Regementets dotter*; Mascagni: *På Sicilien* — 2 R. Wagner: *Rienzi* — 3 Donizetti: *Leonora* — 4 *Vermländingarne* — 5. Gounod: *Romeo och Julia* (Julia: frk. Svärström, gäst) — 6. 15 W. Kienzl: *Evan-geliemannen*, opera i 3 akter, text af komponisten, öfvers. af Emil Grandinson (Marta, Magdalena, fru Aibler, fru Huber: frök. Hesse, fru Claussen, frk. Hulting, fru Sjöman; Friedrich Engel: hr Stiebel; Mathias och Johannes Freudhofer: hrr Malm, Oscar; Magerman, Schnappauf, Aibler, Hans: hrr Bröderman, Söderman, Sandström, Ericson) — 8 Boito: *Mefistofeles* (Margareta-Helena, Martha: fru Lindberg, fröken Edström; Pantalís: fru Claussen; Faust, Mefistofeles. Wagner: hrr Ölmann, Wallgren, Ericson) — 7, 11 *Nordiska spelens soarer* (tablåer, gymnastik, folkdansar, sång) — 9 Tschaiakowsky: *Eugen Onegin* — 10 Saint-Saëns: *Simson och Delila* — 12 Verdi: *Trubaduren* (Azucena, Leonora, Inez: fru Jungstedt, Hellström, frk. Hulting; Manrico, greve Luna, Fernando, Ruiz: hrr Nyblom, Forsell, Söderman, Oscar) — 14 Gounod: *Romeo och Julia* (Julia: frk. Svärström, gäst; Stefano: frk. Lindegren, greve Paris: hr Arrhenius).

Östermalmsteatern. Febr. 1—14 Mil-löcker: *Tiggarstudenten* (Palmatica, Laura, Bronslawa, Eva: fru Grönberg-Rove, Lindman-Nylander, frk. R. Grönberg, fru Ringvall; von Richthofen: frk Berentz; Ollendorff, v. Wagenheim, v. Henrici, v. Schweinitz, v. Rochow: hrr Ringvall, Sernquist, Söderström, Svendsen, Larson; Malakowski, Janicki, Rymanovicz, hrr Svedelius, Schweback, Schücker; Pistol, Enterich: hrr Stenfeldt, Lund) — 5, 12 *Vermländingarne* (matiné) — 15 Rob. Planquette: *Surcouf*, operett i 3 akt. af H. Chivot o. Alfr. Duru. Öfvers. af E. Wallmark. (Arabella, Yvonne, Flageolet, fru Paimboeuf, fru Grönberg-Rove, frk R. Grönberg, Berentz, fru Bodén; Surcouf, Kerbinou, Gargousse, Mac Farlane, Thompson: hrr Allum, Lund, Ringvall, Bergström, Schweback; Marcouf, Paimboeuf, Bernadée: hrr Sernquist, Stenfelt, Svendsen)

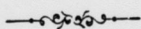
Musikaliska akademien. Feb. 14 konsert af Wilh. Stenhammar. Program: Beethoven: piano-sonater: D dur, op. 10 n:o 3; Ciss moll, op. 27 n:r 2; Ess dur, op. 81; E dur, op. 109.

Kgl. teaterns sista nyhet "Evangelienmannen" har nu ett par gånger gått öfver scenen och publiken tycks ha varit intresserad af den rörande historien om de båda bröderna (se Sv. M. T. N:o 2 om textinnehållet), för hvilken en verklig tilldragelse eger rum, enl. L. F. Meissners berättelse-samling "Aus den Papiren eines Polizeicommissars". Musiken till denna pjäs är eklektisk, föga originel men väljudande och fint instrumenterad. Man finner i den något af den tidigare Wagner (kärleksduetten i Lohengrin), v. Flotow, Mehul o. d. i de melodiska partierna, med ofta rätt vanliga strofer och tonfall. I första akten fäster man sig vid vexelsången mellan Martha och Mathias (dervid dock orgeln i kyrkan alltför tydlig ackompanjerar sången), deras kärleksduett och ett par intermezzon, det ena målande Marthas sorg och det andra månskensnattens frid. Den inflikade komiska scenen med borgarnes pokulering och kägelspel jemte åtföljande folklif är äfven till musiken litet operettmässig. Driften med den kägelspelande Magerman och hans hyllande som segrare slutar med en rätt trivial vals, hvars andra vers väl kunde uteslutas, helst som den ej framställes särdeles väljudande. Vid eldsvådan och uppståndelsen dervid samt Mathias' fängslande höjer sig musiken till kraftigt dramatiskt uttryck.

Andra akten är mycket psalmodisk, undantagandes barnens inmarsch och dans, alldenstund Evangelienmannens sång "Saliga äro de som lida förföljelse" etc. är ett genomgående drag i densamma. I tredje akten har Johannes' förtviflan och samvetsqual på sjukbädden fått god musikalisk tolkning, och mötet med bröderna är dramatiskt verkningsfull. Såsom Evangelienmannen är hr Malm förträfflig med verkligt rörande framställning i sista akterna. Hr Oscar ger en ypperlig bild af den i första akten illistige, i den sista förtviflade brodern, och de båda kvinnliga hufvudrollerna ha utmärkta representanter i fröken Hesse och fru Claussen. Dekorationerna af hr Th. Janson äro äfven lyckade. Operan dirigeras af hr Nordquist.

Verdis gamla favoritopera "Trubaduren" hade vid sista reprisen lockat fullt hus. Fru Hellström var en ny Leonora och sjöng sitt fordrande koloraturparti talangfullt om än litet mera mjukhet i utförandet af bravursången kunde ha öfverskyld den omöjliga komiskt verkande texten och koloraturen. Öfriga rollinnehafvares framställning är bekant från föregående uppföranden af operan.

Herr Stenhammar gaf sin solo-konsert här för fyld salong och skördade rikt bifall. Han visade också i den första sonaten och de båda svåra slutsonaterna att han är en ypperlig Beethoven-tolkare. Minst lyckades han, enligt vår uppfattning i den ömtåliga "Månskenssonaten", den vi tyckte att första satsen erhölet för jemnstruket pianissimo och den sista alltför svindlande fart.

Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten.

Kgl. teatern. Armas Järnefelt, den bekante finske tonsättaren och orkesterledaren, som förut i båda dessa afseenden på det fördelaktigaste dokumenterat sig för hufvudstadens publik, är för nästa spelår engagerad som kapellmästare vid Operan härstädes.

Operasångaren Menzinsky, som under sin anställning här vunnit allmänhetens stora bevägenhet, är nu för ytterligare två år engagerad vid kgl. teatern.

Fröken Märtha Ohlson, vår framstående pianist, kommer att onsdagen d. 22 febr. i Vetenskapsakademiens hörsal gifva en konsert under medverkan af violinisten Axel Runnqvist.

Christian Sinding, den vidtberömda norske tonsättaren, kommer att vid Konsertföreningens abonnemangskonsert tisdagen den 21 febr. dirigera sin symfoni i D-moll samt suite för violin och orkester med Tor Aulin såsom solist. Detta är första gången den här i Sverige så populära tonsättaren besöker Stockholm samt dirigerar en stor orkester offentligt. Sakerligen skall denna underrättelsehälsas med glädje såväl af Konsertföreningens abonnenter som jämväl af hufvudstadens öfriga musikvänner, hvilka härigenom få ett kärkommet tillfälle att närmare lära känna den fräjdade komponisten från vårt broderland. Han gifver sedan en egen konsert d. 24 febr. i Musikal. akademien, med biträde af fru Sigrd Wolf-Schöller, den här välbekanta altsångerskan, som 1888—93 tillhörde Stockholmsoperan. Äfven Aulin-kvartetten och hr Stenhammar lära komma att medverka vid denna konsert.

Svenskt musikverk uppfördt i Paris. På den konsert, som "Société nationale de musique" i Paris gaf den 21 jan. i Salle Pleyel, uppfördes en sonat för fiol och piano, komponerad af fröken Helene Munktel. Sonaten, som intog hedersplatsen på konsertens program, utfördes af två framstående artister Enesco och Piesret och mottogs med stormande bifall af den distingerade

publik, som fyllde salongen till sista plats.

Fröken Maria Ekeblad, bördig från Stockholm och förut engagerad vid operan i Halle, debuterade i slutet af januari i Berlin såsom Mignon och Elsa i "Lohengrin" med framgång och säges nu vara engagerad vid Berlinoperan. Fröken Ekeblad har under sommaren de senaste åren vistats på Dalarö och der stundom låtit höra sig på soarér.

Sven Scholander, som på senaste tiden flere gånger gifvit visafnär härstädes, afreste d. 3 febr. till Tyskland för att i Berlin börja en turné, som skall omfatta de flesta af Tysklands större städer. Turnéen kommer att taga en tid af 4 à 5 veckor.

Musikhistoriska Museet har till sin instrumentsamling fått mottaga följande gåfvor: af gifvare, som önskar vara onämd, en elegant salongsflygel af mahogny, tillverkad af Johan Söderberg, Stockholm, 1806; af härads-höfding F. Egerström pedalharpa från slutet af 1700-talet, sign. Consineau père et fils, Paris; af herrar Robert Berg och Gunnar Lampa en hemslöjdad piporgel från början af 1800-talet; af handlanden C. A. Fosselius, Kumla, en viola da gamba; af instrumentmakarefirman Ahlberg & Ohlsson en esskornett med 6 ventiler; af onämd gifvare en Mailänder-mandolin. Vidare har museet fått mottaga: af fröken Lotten Dahlgren, Djursholm, sånger i original-manuskript af hennes fader, kanslirådet F. A. Dahlgren (däribland den bekanta visan i "Wermäländingarne": "Och gossen gick sig ut en morgonstund"); af prof. Julius Günthers sterbus, genom fröken Eugenie Claesson, en samling musikalier, försedda med resp. tonsättares egenhändiga dedikationer; af hr C. Th. Flodman, Motala, en samling äldre musikalier efter den bekante tonsättaren och kapellmästaren J. C. F. Hæffner, samt af musikhandlaren Bertil Dahlgren ett synnerligen värdefullt uppslagsverk: "Die Geigen- und Lautenmacher vom Mittelalter bis zur Gegenwart von Willibald Leo Freiherr von Lütgendorff". Till porträttsamlingen hafva följande personer lemnat gåfvor: lektor L. O. S. Josephson (porträtt af hans fader, tonsättaren Jacob Axel Josepson), redaktör Frithjof Hellberg och hr Carl Sjöstedt.

Från våra grannland.

Kristiania. Febr. 1—14. Nationalteaterns pjäser med musik under denna tid ha utgjorts af "Fossegrimen" och "Maria Stuart i Skottland". Fahlströms teater har haft dramatisk reportoar. Den 4 febr. gaf Musikhörsningen sin 4:de säsong-konsert med biträde af Christian Sinding. Programmet upp-

tog: Sindings D-moll-symfoni, dirigerad af komponisten, Charfreitags-Zauber ur "Parsifal" och till slut uvertyren till "Friskyttan". Äfven sångnummer förekommo på konserten, som för öfrigt hade sin vanliga dirigent hr Iver Holter till ledare. D. 8 gafs en "Dehmlov-konsert". Sångerskan med detta namn berömmes för en väl utbildad mezzosopran och själfvullt föredrag.

Knut Nyblom har nyligen i Bergen med stor framgång sjungit sina visor och Bellmans-sånger. — Anton Salmsons operettsällskap började den 1 febr. en sejour i Trondhjem med "Läderlappen". Af de uppträdande hylades särskildt fröken Edström och direktör Salmson.

Helsingfors. Febr. 1—11. Runebergsdagen d. 5 febr. har som vanligt firats här å teatrarne. Svenska teatern gaf då en matiné med program upptagande: 1 Bröderna, 2 Landshöfdingen, 3 "Vårt Land", sjungen af Akademiska sångföreningen; vidare på aftonen festföreställning, hvarvid uppfördes "Konungarne på Salamis" och därefter Svenska akadem. sångföreningen. Finska teatern hade finskt (oss obegripligt) program; Folkteatern bjöd på: 1 Tablå, 2 Runebergs "Friaren från landet", 3 körsång och 4 Belägringen. Den populära konserten samma dag i Societetshuset hade ett alltigenom finskt program. Konserterna i denna lokal ha fortgått som vanligt, och på en af dem uppfördes Melartins nya symfoni med komponisten som dirigent. Finska teatern har fortsatt att gifva den förr omnämnda "Prinsessan Törnrosa" med musik af Erkki Melartin, som d. 1 febr. gaf en konsert med egna kompositioner, biträdd af frök. Erna Gräsbeck och Filh. sällskapets orkester. Detta gaf d. 6 febr. sin 7:de symfonikonsert med pianisten frk. Bertha Liljeström som solist. Programmet upptog: 1 Beethoven: Pastoral-symfonien; 2 Grieg: Pianokonsert; 3 R. Wagner: Bacchanal "Der Venusberg".

En ung sångare, Eino Rautavaara, elev af en berömd ex-baryton Sparapani i Rom, gaf d. 8 febr. konsert med rikt bifall af publiken. På Hotell Kämp hur den svenska sångerskan fru Sigrid Eklöf-Troback börjat uppträda.

Köpenhamn. Jan. 13—31 Kgl. teaterns pjäser med musik ha under denna tid utgjorts af "Liden Kirsten", "Norma", "Lohengrin", "Faust", "Trubaduren" och balletten "Napoli". I midten af febr. tols Wagners "Ragnarok" ("Götterdämmerung") kunnagifvas. Öfriga mera betydande teatrar ha gifvit dramatiska pjäser. D. 16 konserterade här violoncellisten Henry Bramsen, hvarvid han spelade tre konserter, af Haydn (D-dur), Bramsen (D-moll) och R. Schumann (A-moll). Han biträdtes af sin fru, sångerskan

Marta Sandal. D. 31 gäfvos de ännu en konsert. Ett par konserter har gifvits af Mischa Elman (21 o. 24), biträdd af pianisten Ackermann, liksom ett par af Brysselkvartetten (21, 31). D. 20 gafs en "minneskonsert" med kompositioner af den i slutet af förra året aflidne danske komponisten Joh. Bartholdy. Medverkande voro flere operaartister samt dam- och studentkör. Hr Tor Aulin och Vilb. Stenhammar ha gifvit 3 Beethoven-aftnar med samtliga violinsonaterna, såsom i Stockholm. Första konserten d. 26 var fåtaligt besökt men de andra, 30 jan. o. 2 febr, gäfvos för fylld salong och under rikt bifall. Vid 9:de Palä-konserten d. 22 biträdde sångerskan Emmy Mogensen och vid den påföljande, d. 29, frök. Agga Fritsche.

Febr. 1—10. Kgl. teaterns repertoar af musikpjäser i början af månaden har upptagit »Barberaren i Bagdad», »Lohengrin», Ennas pantomim "Sancta Cæcilias guldsko", Orfeus och Eurydike" samt "Elverhøj" och "Der var en gang..." äfvensom Bournovilles ballett "Brudfärden i Haddanger" med Paullis musik. D. 2 febr. gaf Aulin-Stenhammar sin sista Beethoven-afton, uppförande sonaterna op. 24, 96 och 47. W. Stenhammar gaf sedan en Beethoven-konsert med samma program som sedan i Stockholm. De svenska konsertgifvare blefvo rikt hyllade. Dessutom har konserterats här denna tid af Bramsen-Sandal och hr Schnedler-Petersen.

Från andra land.

Paris. »Kejsarinnans dragoner» heter en ny operett af André Messager, till text af Duval och Vanloo, hvilken nu gör stor lycka på Variétés-teatern i Paris. Den spelas i kostymer från 1850-talet, och handlingen är i en af aktarna förlagd till en bal i Tuilerierna. Musiken skildras som ovanligt frisk och melodios.

Leoncavallos »Roland från Berlin» är nu uppförd i Neapel. Uppförandet var motsedt med en viss spänning, och publiken tycktes vara mycket belånen med sin afton. Kritiken har däremot icke varit alls mera älskvärd mot sin landsman, till skillnad från den tyska var för några månader sedan. Den är tvärtom mycket sträng vid bedömandet af kejsar Wilhelms favoritopera.

Geraldine Farrar uppträdde d. 12 åter å k. nya Operan i Berlin i »Mignon». Den älskvärda sångerskan har nyligen avslutat ett mycket framgångsrikt gästspel i Warschau, där hon bl. a. framställt den olyckliga Madeleine de Coligny i Giordanis och Illicas berömda opera »André Chénier».

Cesar Cui, den sjuttioårige ryske tonsättaren, har komponerat en ny opera med ämne från Maupassants no-

vell "Mademoiselle Fifi", som utmynnar i en dramatisk episod från fransktyska kriget. Ryska kritiken finner operans musik vara behaglig samt mycket smidig och flytande.

Dödsfall.

Chappell, Samuel Arthur har aflidit i London vid nyåret, 78 år. Han var den yngste af tre söner till den Samuel Ch., som med I. B. Cramer och F. T. Latour 1812 grundade den ansedda musikhandelsfirman "Chappel and Co" och som sedan öfvertogs af äldste sonen William (1809—1888). Hans yngre broder Thomas grundade 1859 de populära söndags- och måndagskonserterna, hvilka under brodern Arthurs direktion blefvo en betydande insats i Londons musiklif.

Imbert, Hugues, hufvudredaktören för den belgisk-franska musiktidskriften "Le Guide musicale" i Paris, har nyligen dött derstädes. Född d. 11 jan. 1842 i Moulins-Eugilbert (Nièvre) härstammade han från en kejsarlig general, som var gift med en tyska (Brockhausen). Första musikundervisningen erhöi han af sin far och studerade sedan 1854 i Paris för Faucher och R. Hammer. Han har varit medarbetare i en mängd tidskrifter och (sed. 1888) utgifvit: "Profils des musiciens" (3 delar), "Portraits et Etudes", m. m.

Thomas, Theodore, violinist och orkesterdirigent, född d. 11 okt. 1835 i Essen (Hannover), afled vid slutet af förra månaden i Chicago, der han bildat en ansedd symfoniorkester, som han senast dirigerade på en konsert julaftonen. Han kom med föräldrarna till Newyork 1845. Son af en skicklig violinist väckte han tidigt uppmärksamhet såsom sådan, gjorde 1851 en konsertresa i Södern med stor framgång, och med anseende som Amerikas skickligaste violinist engagerades han att medverka vid konserter som der gäfvos af Sontag, Grisi och Jenny Lind, hvars personliga vänskap han vann. Mellan åren 1855—1872 arrangerade T. i Newyork kammarmusikkonserter, 1878 flyttade han till Cincinnati att organisera och leda dess konservatorium men återvände 1879 till Newyork, vald till filharm. orkesterns dirigent, verkande som sådan till 1891, då han flyttade till Chicago, der dess "Orchestra-Association" då bildades, hvars ledare han blef.

Svensk Musiktidnings

MUSIKBILAGA

— 1904 —

finnes att köpa, pris 1 kr., och innehåller vackra *Pianostycken* af Gustaf Hägg, Theodor Kirchner, Ignotus samt en sång af A. M. Myrberg.

Eleganta Permar

till *Svensk Musiktidning* finnas till salu uti flera färger. Pris kr. 1,50, hos A. F. Högbergs bokbinderi, Davidbagaresgata N:o 22—24.

Svensk Musiktidning.

Nordiskt Musikblad. — 25:te årgången. — För hvarje musikaliskt hem, utgifves 1905 efter samma plan som förut, innehållande *populär läsning i Musikaliska ämnen, porträtter med biografier* etc. Tidningen utkommer två gånger i månaden (utom juli—aug.). Pris 5 kronor pr år, lösnr. 25 öre. Prenumeration sker här å *Expeditionen, Kammakaregatan 6, 1 tr. öfv. gården, i bok- och musikhandeln*, å posten och tidningskontor. I landsorten prenumereras bäst å posten.

Obs.! Nyttan af en musiktidning för musikbilden i hemmet torde ej kunna bestridas. Framför dagliga tidningar eger en sådan fördelen att den förvaras och bildar, så att säga, en musikhistorisk uppslagsbok. Rätta platsen för utgifvandet af en musiktidning är hufvudstaden, där musiklivet är högst och rikast utveckladt. *Svensk Musiktidning* meddelar ock en kontinuerlig redogörelse för musiklivet i vår hufvudstad, i landsorten samt i Norges, Finlands och Danmarks hufvudstäder, utförliga biografier med fina porträtt, instruktiva artiklar, följetonger m. m.

J. G. MALMSJÖ, PIANOFABRIK

Kongl. Hofleverantör

GÖTEBORG

Etablerad 1843

Begagnade
instrument ta-
gas i utbyte.
Bekväma afbe-
ttningsvillkor.

Den enda svenska Pianofabrik, som vid
mångfaldiga täflingar alltid erhållit hög-
sta priset.

Talrika intyg från
framstående
musici och
konstnärer.

GULD MEDALJ »för utmärkte flyglar och pianinos»

Göteborg 1891 Malmö 1896
Stockholm 1897

ensam bland svenska pianofabriker.
Inalles 21 första pris

Albumblad.

5 melodiska tonstycken
af

Adrian Dahl.

(Romans. Humoresk. Perpetuum mobile. Aftonstämning. Marche triomphale). — *Prisbelönt musikbilaga* — finnes till salu å 1 kr. å *Svensk Musiktidnings expedition*.

Å *Svensk Musiktidnings Expedition*,
Kammakaregatan 6, samt i bok- och
musikhandeln finnes till salu

MELODISKA
MINNESBLAD

4 Pianostycken — *Barcarole. Mazurka, Canzonetta, Nenia* — af Frans J. Huss. Pris 1 kr.

PIANOLEKTIONER

efter bästa metod, ledande till god teknisk och verkligt musikalisk utbildning, meddelas af undertecknad till moderat pris. Anmälan kan äfven ske skriftligen. Mottagning kl. 9—10 f. m. och 3—4 e. m. Tel. Brunkeberg 14 97.
Kammakaregatan 6, 1 tr. öfv. gården.

Frans J. Huss.

Festmarsch

för piano af
Gustaf Hägg.

Denna vackra och ståtliga marsch
finnes nu att tillgå i godtköpsupplaga å

50 öre.

Svensk Musiktidnings förlag.

J. LUDV. OHLSSON

STOCKHOLM

Hamngatan 18 B.

Flyglar, Pianinos och Orgelharmonier af de bästa svenska och utländska fabriker i största lager till billigaste priser under fullkomligt ansvar för instrumentens bestånd.

Obs.! Hufvuddepot för Blüthners och Rönischs världsberömda Flyglar och Pianinos.

I Musik- och Bokhandeln:

Populär

Piano-Skola

med

Klaviatur-Tabell

för noternas snabba inlärande.

Ny lättfattlig undervisningsmetod för barn, öfversatt och bearbetad efter

Prof. H. von Bocklet.

Haft. 3 kr., i pappband 3:50, clothband 4 kr.

»Enkel, praktisk och fullt systematisk, gående i lagom hastighet och utan hopp från det lättare till det svårare. Torde vara den bästa pianoskola vi hittills haft i Sverige. En ytterligare förtjänst hos det verkligen vackra arbetet är att bearbetaren förmått göra det så alltigenom svenskt som det verkliga är.»

(Gotlands Allehanda)

Elkan & Schildknechts Musikhandel
28 Drottninggatan 28.

Ludwig van Beethoven,

vackert porträtt å kartong, finnes i
bok- och musikhandeln å 50 öre.

Svensk Musiktidnings Expedition.

För Porträttsamlare!

Fina Sköntrycks-exemplar af *Svensk Musiktidning*, flera årgångar, säljas billigt å tidningens expedition.

INNEHÅLL:

Christian Sinding (med porträtt). — Adolf Lindgren † — Musikkorrespondens från Roma, Rivieran och Monte Carlo af Anteros — Litteratur — Göteborgs nya konserthus (med afbildning) — Från scenen och konsertsalen — Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten, från våra grannland och andra land. — Dödsfall Annonser.